

Σχέδιο πρότασης νόμου- Τροπολογία

στο σχέδιο νόμου του Υπουργού Επικρατείας

«Σύσταση, συγκρότηση και αρμοδιότητες της Κεντρικής Επιτροπής

Κωδικοποίησης και άλλες διατάξεις.»

Τίτλος: Τροποποίηση διατάξεων του οικογενειακού δικαίου για τη Συνεπιμέλεια των τέκνων από τους γονείς τους.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Με βάση την αρχή της ίσης μεταχείρισης των γονέων και των φύλων επιβάλλεται ο εκσυγχρονισμός των διατάξεων του οικογενειακού δικαίου ώστε να διασφαλίζεται το πραγματικό συμφέρον του παιδιού που είναι η διαμονή, η επικοινωνία και η επαφή και με τους δύο γονείς και η ανάγκη να διαμορφώσει ολοκληρωμένη προσωπικότητα και να έχει τα πρότυπα και των δύο γονέων στην ανάπτυξη της προσωπικότητάς του.

Η επιστήμη σήμερα δέχεται ότι το αληθές συμφέρον του παιδιού εξυπηρετείται καλύτερα με την ανατροφή του και από τους δύο γονείς και ότι στην περίπτωση διάστασης ή διαζυγίου το συμφέρον αυτό εξασφαλίζεται από την κοινή ανατροφή και από τους δύο γονείς με αποτέλεσμα να διαμορφώνονται και να εξασφαλίζονται οι καλύτερες δυνατές συνθήκες ανατροφής για το παιδί.

Επίσης υποστηρίζεται ότι η συστηματική αποκλειστική ανάθεση της επιμέλειας ενός τέκνου σε ένα γονέα είναι ξεπερασμένη και λανθασμένη επιλογή και ενδεχομένως να προκαλεί ψυχικά τραύματα στα παιδιά και να τα εκθέτει σε πιθανούς κινδύνους για την απαραίτητη ομαλή ψυχοκοινωνική τους κατάσταση καθώς με αυτή τη μέθοδο η ποιότητα του χρόνου που κάθε γονιός περνά με το παιδί του αναγκαστικά τελεί σε συνάρτηση με την ποσότητα του χρόνου που αφιερώνει σε αυτό.

Τέλος η μέθοδος της συνεπιμέλειας των τέκνων από τους δύο γονείς κατατείνει στην υιοθέτηση καλών πρακτικών και από τους δύο γονείς, όπως η χρήση και εφαρμογή σχεδίων ανατροφής παιδιών, η αποφυγή της αντιδικίας, η αποφυγή της ενδοοικογενειακής βίας, που οδηγούν στην εξομάλυνση των σχέσεων των δύο γονέων επ' ωφελεία των παιδιών και την πλέον ομαλή ψυχική, κοινωνική και σωματική ανάπτυξη των

παιδιών. Όλα δε τα παραπάνω επίσης απαιτούν την αμέριστη και αγαστή συνδρομή θεσμών εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών όπως η διαμεσολάβηση και η αγαστή συνεργασία των δικαστικών και μη κοινωνικών υπηρεσιών.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης έλαβε υπόψη του τις νεότερες ανακαλύψεις της επιστήμης, τις καλές πρακτικές και τις νομοθετικές αλλαγές που έχουν υιοθετηθεί στις χώρες μέλη του και με τη σύσταση 15/2015 της επιτροπής υπουργών και το ψήφισμα 2079/2015 της επιτροπής ισότητας της κοινοβουλευτικής συνέλευσης, ομόφωνα, διατύπωσε ρητά τις αρχές που διέπουν την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού και του ανθρώπου. Οι αρχές αυτές διατρέχουν και χαρακτηρίζουν και τις προτεινόμενες διατάξεις.

Ως προς τις επιμέρους διατάξεις, επιφέρονται μερικές ουσιαστικές επεμβάσεις στον Αστικό Κώδικα με γνώμονα πάντα το συμφέρον των παιδιών και με σκοπό τη διευκόλυνση του δικαστή που θα κληθεί να ρυθμίσει την άσκηση της γονικής μέριμνας των τέκνων. Τηρουμένων των προϋποθέσεων ότι δεν υπάρχει αντίθετη ειδικότερη συμφωνία μεταξύ των δύο γονέων και ότι κάποιος γονέας δεν έχει αποκλειστεί προηγουμένως από την άσκηση της γονικής μέριμνας για τους λόγους που προβλέπονται από το νόμο.

Η βασική παράμετρος των διατάξεων είναι ότι η γονική μέριμνα, συμπεριλαμβανομένης της επιμέλειας και της φροντίδας του προσώπου, ασκείται από κοινού και από τους δυο γονείς. Ο κανόνας αυτός ισχύει ακόμα και όταν η γονική μέριμνα ρυθμίζεται από το δικαστήριο.

Όσον αφορά στα τέκνα που έχουν γεννηθεί σε γάμο ή ελεύθερη ένωση (αρ. 1513) διατυπώνεται ο κανόνας ότι στην περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου, όταν ρυθμίζεται η άσκηση της γονικής μέριμνας από το δικαστήριο, κανένας γονέας δεν μπορεί ν' αποκλειστεί από την γονική μέριμνα, επιμέλεια και φροντίδα του τέκνου χωρίς την θέλησή του παρά μόνο για τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 1532 Α.Κ.

Όσον αφορά στα τέκνα εκτός γάμου ισχύουν αντιστοίχως όσα ισχύουν και για τα παιδιά εντός γάμου από την εκούσια ή δικαστική αναγνώρισή τους και μετά.

Η επιμέλεια του προσώπου (αρ. 1518 ΑΚ) δεν περιλαμβάνει τον προσδιορισμό της κατοικίας γιατί αυτή καθορίζεται από το νέο άρθρο

1519 και είναι ο τόπος της τελευταίας κοινής κατοικίας των γονέων. Έτσι για παράδειγμα εάν ο τελευταίος τόπος κατοικίας των γονέων ήταν η Αττική, νόμιμη κατοικία του τέκνου είναι η Αττική. Το γεγονός ότι ένας εκ των δύο γονέων μετακομίζει σε άλλη πόλη δε μεταβάλλει τη νόμιμη κατοικία του τέκνου, εκτός αν υπάρχει αντίθετη έγγραφη συμφωνία των γονέων ή δικαστική απόφαση.

Στον τόπο της νόμιμης κατοικίας το τέκνο προβλέπεται η διαβίωση ίσου χρόνου ανά μήνα και με τους δύο γονείς και σε καμία περίπτωση όχι λιγότερο από το 35% του συνολικού χρόνου στον οποίο περιλαμβάνονται και οι διανυκτερεύσεις με καθένα από αυτούς.

Συνεπώς ακόμη και αν οι δύο γονείς συμφωνήσουν τη διανομή χρόνου κατά ποσοστά 20% και 80% αντίστοιχα, η δικαστική απόφαση που θα εκδοθεί θα πρέπει να προβλέπει ότι κανένας γονέας δεν θα μπορεί να διαθέτει στο ανήλικο τέκνο χρόνο λιγότερο από το 35% του συνολικού χρόνου του παιδιού συμπεριλαμβανομένων των διανυκτερεύσεων.

Η προσωπική επικοινωνία και των δύο γονέων με το παιδί (1520 ΑΚ) δεν είναι πλέον μόνο δικαίωμα αλλά υποχρέωση εκ του νόμου, που αμφότεροι οι γονείς οφείλουν να διευκολύνουν ανά πάσα στιγμή και ιδίως όταν το τέκνο διαμένει μαζί τους.

Άρθρο Μόνο

1. Αντικαθίστανται τα άρθρα 1513, 1515, 1518, 1520 του Αστικού Κώδικα και προστίθεται άρθρο 1519 ως ακολούθως :

Άρθρο 1513

Διαζύγιο ή ακύρωση του γάμου

Στις περιπτώσεις διαζυγίου η ακύρωσης του γάμου οι γονείς δύνανται να διατηρούν από κοινού την άσκηση της γονικής μέριμνας στην οποία περιλαμβάνεται η επιμέλεια και φροντίδα του προσώπου του τέκνου ακόμα και αν η άσκησή της ρυθμίζεται από το δικαστήριο.

Οι συμφωνίες των γονέων και οι δεσμοί του τέκνου με τους γονείς και τους αδελφούς του λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο.

Άρθρο 1515***Τέκνα χωρίς γάμο των γονέων τους***

Η γονική μέριμνα του ανήλικου τέκνου που γεννήθηκε και παραμένει χωρίς γάμο των γονέων του, ανήκει στη μητέρα του.

Ο πατέρας που αναγνωρίζει εκούσια ή δικαστικά το τέκνο αποκτά με την αναγνώριση του τέκνου την γονική μέριμνα, επιμέλεια και φροντίδα του και εφαρμόζεται αναλογικά η διάταξη του άρθρου 1513.

Άρθρο 1518***Επιμέλεια του προσώπου***

Η επιμέλεια του προσώπου του τέκνου περιλαμβάνει ιδίως την ανατροφή, την επίβλεψη, τη μόρφωση και την εκπαίδευσή του.

Κατά την ανατροφή του τέκνου οι γονείς το ενισχύουν, χωρίς διάκριση φύλου, να αναπτύσσει υπεύθυνα και με κοινωνική συνείδηση την προσωπικότητά του. Η λήψη σωφρονιστικών μέτρων επιτρέπεται μόνο εφόσον αυτά είναι παιδαγωγικώς αναγκαία και δεν θίγουν την αξιοπρέπεια του τέκνου.

Κατά τη μόρφωση και την επαγγελματική εκπαίδευση του τέκνου οι γονείς λαμβάνουν υπόψη τις ικανότητες και τις προσωπικές του κλίσεις. Γι' αυτόν το σκοπό οφείλουν να συνεργάζονται με το σχολείο και αν υπάρχει ανάγκη, να ζητούν τη συνδρομή αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών ή δημόσιων οργανισμών.

Άρθρο 1519***Κατοικία του τέκνου***

Στην περίπτωση χωριστής διαβίωσης των γονέων ως τόπος νόμιμης κατοικίας του τέκνου παραμένει ο τόπος της τελευταίας κοινής κατοικίας των γονέων, εκτός εάν υπάρχει αντίθετη έγγραφη συμφωνία των γονέων. Για την αλλαγή της νόμιμης κατοικίας του παρόντος άρθρου απαιτείται έγγραφη συμφωνία των γονέων ή απόφαση δικαστηρίου.

Το τέκνο διαβιώνει στον τόπο της νόμιμης κατοικίας του και διαμένει ίσο χρόνο στην κατοικία κάθε γονέα, εκτός εάν υπάρχει αντίθετη έγγραφη συμφωνία των γονέων.

Με δικαστική απόφαση δεν επιτρέπεται να διαταχθεί, για οποιονδήποτε από τους γονείς, χρόνος διαμονής του τέκνου με αυτόν μικρότερος του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού χρόνου του τέκνου, περιλαμβανομένων των διανυκτερεύσεων.

Άρθρο 1520

Προσωπική επικοινωνία

Το τέκνο όπως και ο γονέας με τον οποίο δεν διαμένει το τέκνο έχουν αμφότεροι δικαίωμα και υποχρέωση προσωπικής επικοινωνίας.

Κάθε γονέας υποχρεούται να διευκολύνει την προσωπική επικοινωνία του τέκνου με τον άλλο γονέα, ιδίως κατά το χρόνο που διαμένει με αυτόν.

Οι γονείς δεν έχουν το δικαίωμα να εμποδίζουν την επικοινωνία του τέκνου με τους απώτερους ανιόντες του, εκτός αν υπάρχει σοβαρός λόγος.

Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων, τα σχετικά με την επικοινωνία κανονίζονται ειδικότερα από το δικαστήριο.

2. Οι παρούσες διατάξεις ρυθμίζουν και υποθέσεις πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Οι παρούσες διατάξεις ρυθμίζουν κάθε σχετική συμφωνία ή διαφορά, ανεξάρτητα από τον χρόνο γένεσής της.

Δικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί ανακαλούνται με αίτηση οιοδήποτε των γονέων.

Αθήνα, 02/04/2019

Ανεξάρτητος Βουλευτής, Β' Αθήνας

Γεώργιος Αμυράς

Αριθμ. Πρωτ. 2070

Ειδ. 6

Κατατέθηκε σήμερα στις 02.04.19 και ώρα 14:30
ο Δ/ντής Νομ. Εργασ.

Καταθέσας

Γ. Αμυράς

